

**HRVATSKO
JESENJEMACKI
TECNIK**

**WÖRTERBUCH
KROATISCH
DEUTSCHESCH**

ŠKOLSKA KNJIGA · ZAGREB

Dr. BLANKA JAKIĆ – Dr. ANTUN HURM

KROATISCH-DEUTSCHES WÖRTERBUCH

mit grammatischen Angaben
und Phraseologie

Siebte Auflage

•ŠKOLSKA KNJIGA•
ZAGREB 1991

Dr. BLANKA JAKIĆ – Dr. ANTUN HURM

HRVATSKO-NJEMAČKI RJEČNIK

s gramatičkim podacima i
frazeologijom

Sedmo izdanje

•ŠKOLSKA KNJIGA•
ZAGREB 1991

Urednica
Ljerka Tomljenović-Biškupić

Recenzentice

Marija Uročić
Maja Häusler

CIP — Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Zagreb

UDK 801.323.2 = 862 = 30

JAKIĆ, Blanka

Hrvatsko-njemacki rječnik s gramatičkim podacima i frazeologijom / Blanka Jakić, Antun Hurm — 7. izd. — Zagreb : Školska knjiga, 1991. — 12, 1248 str. : 24 cm

ISBN 86-03-99612-4

I. Hurm, Antun

Tiskat „VJESNIK“ — ZAGREB

UVODNE NAPOMENE

Izradujući ovaj rječnik, nastojao sam da po broju riječi bude što bogatiji, a da ipak ne prijede određeni obujam. U rječnik je ušlo prilično riječi kojima nema mesta u čistom književnom jeziku, ali koje žive u svakidašnjem praktičnom govoru i koje će zato mnogi potražiti u rječniku. Trudio sam se također da na primjerima pokazujem kako ćemo uobičajene fraze i idiomе našega jezika najbolje izreći njemačkim jezikom. Gdje za našu riječ postoji više, koji put niz njemačkih izraza koji nemaju sinonimno značenje ili koji označuju različite pojmove, odijelio sam ih točkom i za-rezom (:), a budući da će slabiji poznavalač stranoga jezika biti ponekad u nedoumici koju da njemačku riječ odabere, naveo sam primjere iz kojih se vidi kakvo je točnije značenje pojedine riječi: valja, dakle, u takvu slučaju pomognivo ispitati primjere kako bi se pronašao pravi njemački izričaj. Na primjer: puniti *füllen*; *laden* (83); *stopfen*; p. pehar *einen Becher füllen*; p. pušku (top) *eine Flinte, ein Gewehr (eine Kanone) laden*; p. lulu die *Pfeife stopfen*; p. šupljii Zub *einen hohlen Zahn füllen (plombieren)*.

Uz imenice je naznačen rod, a u zagradi su zabilježeni podežni nastavci za genitiv singulara i nominativ plurala. Ako se osnovni samoglasnici imenice u pluralu **preglašuju**, stavljeni je pred pluralni nastavak znak". Dakle: sin *Sohn m (-[e]s. "-e], noć Nacht f (-"-e], knjiga Buch n (-s. "-er]* čitač: *der Sohn, des Sohn-[e]s, 'die Söhne; die Nacht, der Nacht, die Nächte; das Buch, des Buch-[e]s, die Bücher*. Ako je oznaka roda u zagradi, znači da takva imenica redovno stoji bez člana, npr. *Jugoslawien (n)*.

Kada se od imenice muškoga roda pravilno izvodi njen oblik za ženski rod na -in, oblik ženskoga roda napisan je kraticom u zagradi, npr: učitelj (-ica) *Lehrer m (-s. -) (L-in f, -, -nen)*; iz toga se razabire i to da takve imenice imaju u pluralu podvostručeno n.

Supstantivirani i infinitivi uvršteni su u rječnik gdje god odgovaraju značenju naše riječi, a najčešće za naše glagolske imenice. Npr: jurišanje *Sturmen n (-s); češljivanje Kämmen n (-s)*.

Kako supstantivirani i pridjevi (participi) često mogu biti muškoga i ženskoga roda i kako sve takve imenice idu po slaboj deklinaciji, to je u njih zabilježen muški i ženski rod, a u zagradi su nastavci slabe deklinacije. Osim toga dodan je i njihov oblik u nominativu singulara muškoga roda. Npr: poslanik *Abgeordnete m i f (-n, -n)(A-r)*, tj. kaže se *der Abgeordnete*, ali *ein Abgeordneter*, dok je ženski rod *die (eine) Abgeordnete*.

U rječniku nisu zabilježeni osnovni oblici jakih i nepravilnih glagola. Ti su oblici navedeni u *Pregledu jakih i nepravilnih glagola* na kraju knjige, a u rječniku je iza takvih glagola u zagradi broj koji upućuje na glagol koji se pod tim brojem nalazi u *Pregledu*. Iza glagola koji se konjugiraju s pomoćnim glagolom *sein* ili sa *sein* i *haben* stoji oznaka (b), odnosno (b i h). Npr.: *ich gehen (b)/54* znači da perfekt glasi *ich bin gegangen* i da ćemo osnovne oblike glagola naci u *Pregledu* pod brojem 54; isto tako stajati *stehen (b i h)/164* znači da je perfekt *ich habe gestanden* (u južnonjemačkoj: *ich bin gestanden*), i da su mu osnovni oblici zabilježeni u *Pregledu*, pod brojem 164. Gdje iza glagola nema nikakve oznake, što je najčešće, glagol se slaje s *haben*. Ako za koju riječ ima više složenica istog glagola, broj je zabilježen samo iza posljednje, npr.: baciti *abwerfen, hin-weg-/werfen (197)*. U frazeološkom dijelu rječnika nisu stavljeni brojevi. U glagolskim složenicama s odvojivim (naglašenim) prefiksom taj je prefiks odijeljen vertikalnom crticom, npr.: *obbiti ab/schlagen, oboriti niedert werfen*, prevoziti *übersetzen*. Glagoli koji su povezani s neodvojivim (nenaglašenim) prefiksom nemaju te crticu, a glagolu je u tom slučaju zabilježen naglasak, npr.: *nalaziti se befinden (sich)*, primiti *empfangen*, prevoditi *übersetzen*.

Kod stranih riječi naznačena je, gdje god je radi valjanog izgovaranja bilo potrebno, fonetsku transkripciju u uglastoj zagradi. Pri tome su upotrijebjeni neki znakovi internacionalne fonetske abecede po sistemu Medunarodnog fonetskog društva (Association phonétique internationale), ali samo ondje gdje ni u našem ni u njemačkom pravopisu nemamo znaku koji bi od-

¹ Nastavak u uglastoj zagradi znači da se može upotrijebiti, ali ne mora.